

LUNDS
UNIVERSITET
Socialhögskolan

Från fotbollsplan ut i samhället

En kvalitativ studie om föreningslivets betydelse för integration

Ali Ucar

Kandidatuppsats SOPB63

VT2024

Handledare: Anders Östnäs

Abstract

The aim of this study was to examine how participation in football associations can be used to enhance integration work and what challenges the football leaders meet in their work with youths with migrant backgrounds.

I have conducted six qualitative semi-structured interviews with six leaders in different football associations. The empirical data was analyzed using theoretical concepts of social capital, norms and social inclusion and exclusion.

The football leaders expressed that football has many positive traits that can be used in integration work. Football can be used as a platform for people with different cultures and backgrounds to meet, integrate and build relationships with each other. The leaders also expressed that there are many excluding factors like family finances and racist comments and attitudes that affect people with migrant backgrounds. In conclusion the leaders face some challenges regarding social integration through sports but mainly express that there are many positive traits with football that can help the integration work.

Key words: Football, integration, leader, social network, norms, exclusion and inclusion.

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1 Problemformulering	4
1.2 Syfte & frågeställningar	6
1.3 Definition av integration	7
2. Kunskapsläge	8
2.1 Sociala relationer	8
2.1.1 Inkludering istället för integration	10
2.2 Exkluderande faktorer	11
2.3 Ledarskapets påverkan	13
3. Teori	15
3.1 Socialt kapital	15
3.2 Normer	16
3.3 Social exkludering	17
4. Metod	19
4.1 Metodologiska överväganden	19
4.2 Val av metod	19
4.3 Urval	20
4.3.1 Intervjupersoner	22
4.4 Genomförande	23
4.5 Studiens tillförlitlighet	24
4.5.1 Trovärdighet	24
4.5.2 Överförbarhet	25
4.5.3 Pålitlighet	25
4.5.4 Möjlighet att styrka och konfirmera	25
4.6 Bearbetning och Analys	26
4.7 Etik	27
5. Resultat & Analys	29
5.1 Sociala nätverk	29
5.2 Inkludering	31
5.3 Exkluderande faktorer	34
5.4 Ledarens roll	39
6. Diskussion	42
6.1 På vilket sätt gör fotbollens positiva sidor sporten särskilt användbar inom integrationsarbete?	42
6.2 Vad har ledaren för roll i arbetet med integration i föreningen?	43
6.3 Vilka utmaningar möter fotbollsledare i arbetet med barn och unga med utländsk bakgrund i fotbollsöreningar?	44
6.4 Vidare forskning	45
7. Referenslista	46
8. Bilagor	48
8.1 Intervjufrågor	48
8.2 Informationsbrev	50

1. Inledning

Sport är mer än bara en idrottsaktivitet. För att citera den före detta OS-atleten Sebastian Coe: "Sport är den mest kraftfulla socialarbetaren" (Laures, 2021). I ett samhälle där olikheter skapar klyftor, har sport en förmåga att skapa en känsla av samhörighet och gemenskap som en positiv kraft för inkludering samtidigt som den motverkar utanförskap. Att vara aktiv inom föreningslivet ger barn och unga oändliga möjligheter, bland annat att kunna delta på träningar, matcher och cuper men även att få möjlighet att interagera med nya människor. Olikheter är inget som ska vara en exkluderande faktor vid idrottsutövandet, utan snarare något som ska stå för en enad kraft.

I samhällen där ökad segregation kan orsaka allt större kulturkrockar har fotbollen en unik förmåga att förena människor från olika etniska, kulturella och socioekonomiska bakgrunder. Spelare förenas för samma mål, att tävla och vinna. Fotbollen bygger relationer som inte bara förblir i sporten, utan som även kan följa med ut i privatlivet och därmed öka individens sociala kapital. Det är mot bakgrund av detta sport, närmare bestämt fotboll, kan användas som verktyg för att främja integration.

1.1 Problemformulering

Khalid Koser (2016) skriver att migration är något som alltid har funnits med under den mänskliga historien. Under antiken kunde vi se hur människor flyttade till andra områden under expansionen av bland annat det grekiska riket och romarriket. Från mitten av 1800-talet till början av 1900-talet emigrerade många människor från Sverige till Amerika. Sedan efterkrigstiden har vi kunnat se en stor arbetskraftsinvandring där människor flyttat till länder som har behövt arbetskraft till sina fabriker och industrier. Under denna tid kunde vi i Europa se att många från Sydeuropa emigrerade för att få arbete. De senaste

åren har asylsökande och flyktingar ökat i Sverige. Detta beror bland annat på krig, förtryck och diskriminering som sker runt om i många länder.

Flyktingkrisen år 2015 är ett tydligt exempel på hur krig i mellanöstern fick människor att fly sina hemländer och söka sig till länder för att kunna återfå ett stabilt liv. Koser (ibid) hänvisar till FN:s definition av en internationell migrant, vilket är en person som bor utanför sitt bosättningsland i mer än ett år. I världen finns det runt 232 miljoner internationella migranter.

Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) rapport från år 2024 bodde det ungefär två miljoner utrikesfödda personer i Sverige år 2023. Jämfört med år 2000 har andelen utrikesfödda personer i Sverige fördubblats. Det finns därför ett större behov av arbete med integration, detta för att kunna hjälpa människorna som kommer hit. I dagens samhälle ser vi att många av de människor som immigrerar till Sverige bosätter sig i storstäder. I vissa kommuner, exempelvis Botkyrka- och Södertälje kommun, är andelen utrikesfödda personer uppemot 40% av befolkningen. Kriminalitet, segregation och utanförskap är några exempel på sociala problem som skuggar dessa områden med hög andel utrikesfödda. Dessa problem i utsatta områden kan anses vara konsekvenser av bristande integrationsarbete. Migranterna som kommer till Sverige bosätter sig oftast i områden där det bor andra migranter. Kontakten med den resterande delen av befolkningen blir därför bristfällig. I integrationsarbete med migranter ligger fokus ofta på att de ska lära sig språket så fort som möjligt. Migranter blir snabbt placerade på Svenska För Invandrare(SFI) för att lära sig språket och blir sedan bli arbetssökande. Integrationsarbetet i dagsläget kan därför uppfattas som att få migranterna i arbete så fort som möjligt. Familjerna till migranterna kommer oftast inte in i integrationsprocessen utan blir förbisedda. För barnen till migranterna är skolan och bostadsområdet det umgänget de kommer i kontakt med.

Hertting och Karlefors (2020) skriver att under de senaste åren har många människor blivit tvångsflyttade på grund av konflikter i världen och att många människor har kommit till Sverige för att söka skydd. Vidare beskrivs

det att flera organisationer i civilsamhället har hjälpt till med integrationsprocessen för många av de människor som har immigrerat till Sverige. En del av dessa organisationer är idrottsklubbar. En aktivitet som länge har använts för barn är idrott. Idrott har länge ansetts vara en aktivitet som hjälper människor att hålla sig aktiva och för att kunna motionera. Däremot har idrott under de senaste åren använts som en del av arbetet med integration. Statistik från Riksidrottsförbundet (2023) visar att runt 58% av alla ungdomar mellan åldrarna 12-18 är aktiva i en förening. Genom detta kommer barn i kontakt med fler människor men får även nya och positiva förebilder. Idrott och föreningslivet hjälper även deltagarna att skapa kontakter och sociala nätverk. I lagsporter, bland annat fotboll, bidrar det till att deltagarna skapar social gemenskap och ett sammanhang. Fotboll har länge varit ett sätt för människor att träffas, interagera och lära känna varandra. De egenskaper som fotbollen har gör att fotbollen kan bli en plats där människor oavsett bakgrund och erfarenheter kan träffas och lära känna varandra. Mötet mellan olika folkgrupper idag är mycket mer sällsynt. Möten där utsatta grupper av människor får möta och interagera med andra människor är sparsamt. Fotbollslivet är en plats där dessa möten sker. Vare sig det är på en fotbollsplan, ett styrelsemöte eller på en fotbollsarena som supportrar. Det är därför jag i denna studien har valt att belysa fotbollens betydelse och utmaningar men också begränsningar i arbetet med integration.

1.2 Syfte & frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka hur ledare inom fotbollsföreningar uppfattar att föreningslivet kan användas för att gynna integrationsarbetet samt kartlägga de utmaningar de möter i detta arbete. Syftet kommer att besvaras genom följande frågeställningar:

- På vilket sätt gör fotbollens positiva sidor sporten särskilt användbar inom integrationsarbete?
- Vad har ledaren för roll i arbetet med integration i föreningen?
- Vilka utmaningar möter fotbollsledare i arbetet med barn och unga med utländsk bakgrund i fotbollsföreningar?

1.3 Definition av integration

Nationalencyklopedin (u.å) beskriver integration som en process där skilda enheter förenas. I min studie handlar begreppet integration om processen där olika människogrupper förenas. De Haas, Castles och Miller (2022) beskriver integration som en gradvis process där det behövs en grad av ömsesidig kompromiss från båda sidorna. Det räcker inte med att bara involvera en grupp av människor utan för att integration ska fungera behövs det att flera grupper människor träffas, bidrar och kompletterar varandra.

2. Kunskapsläge

Jag kommer i detta avsnitt presentera en del av den tidigare forskning som finns på området om integration genom idrott. Integration genom idrott har blivit alltmer populär vilket har gjort att det har börjat komma mer forskning om hur sport bidrar till integrationen för personer med utländsk bakgrund.

I min sökning av relevant litteratur och forskning har jag använt mig av Lubsearch och Google Scholar. På Lubsearch har jag använt "peer-reviewed" funktionen för att hitta tillförlitlig litteratur och forskning. Jag har även i litteraturen hittat andra källor som är relevanta för arbetet. Sökorden som jag

har använt mig av är: integration, sport, förening, migrant, socialintegration och fotboll.

2.1 Sociala relationer

Ekholm (2019) lyfter forskaren Robert Putnams teoretisering om att social integration kan byggas upp genom formandet av sociala relationer. Deltagande i idrottsföreningar är ett exempel på hur sociala relationer kan upprättas.

Ekholm (ibid) skriver vidare hur idrottsutövningar hjälper ungdomar att skapa formella och informella relationer. Idrottsutövande ungdomar deltar ofta i aktiviteter med andra ungdomar i deras närområde och kan därför skapa djupare relationer med sina kamrater. Beroende på stadens storlek kan fotbollsföreningar däremot se annorlunda ut. I storstäder finns det flera fotbollsföreningar vilket ger fler ungdomar möjlighet att vara en del av ett fotbollslag. Till exempel skriver Stockholms Fotbollsforbund (2022) att det finns 400 aktiva fotbollsföreningar, inom forbundets område, varav 170 stycken bedriver barn- och ungdomsverksamhet. Detta stora antal gör också att barn från olika delar i staden inte kommer i kontakt med varandra och kan därmed inte skapa sociala relationer. Barn och ungdomar väljer oftast fotbollsföreningen som ligger närmast deras bostad vilket gör att personerna de träffar oftast kommer från deras närområde. I de mindre städerna där det finns färre klubbar brukar deltagarna oftast kunna träffa andra personer från stadens olika områden. Det är viktigt i integrationsarbetet att kunna inkludera flera olika människor och inte bara människor från ett utsatt område. Detta för att alla ska kunna skapa relationer och få en ny uppfattning om människor som är olika jämfört med en själv (Ekholm, 2019).

I en artikel skriven av Buser et al. (2021) belyses även att medlemskap och delaktighet i sportföreningar är ett bra sätt att skapa sociala nätverk och vänskaper. I studien framgår det att högre delaktighet inom en förening innebär en ökad social integration. Delaktigheten behöver inte bara vara att utöva en sport som till exempel fotboll, utan delaktighet kan också vara i form av

engagemang i en supporterklubb till en förening eller som ledargestalt i klubben. Att vara involverad i en grupp människor som till exempel i en supporterklubb eller en fotbollsförening berikar individens känsla av gemenskap och tillhörighet. Det bidrar också till individen att bygga en relation och vänskap då personen träffar flera andra människor som också är involverade.

Hertting och Karlefors (2020) nämner att ledare i fotbollsföreningar förklarar att integration inträffar i vardagsaktiviteter. Ledarna förklarar att idrottsprojekt kan vara ett bra första steg för ett möte men att det inte är tillräckligt för interkulturella möten eller integration. Hertting och Karlefors (ibid) förklarar vidare att när intresset för projekten som fotbollsföreningarna höll i svalnade var ledarna tvungna att få kontakt med de olika grupperna. Ett exempel Hertting och Karlefors (ibid) tar upp är att en förening åkte till skolor och upptäckte att tonåringar utan erfarenhet av organiserad fotboll var intresserade av att spela fotboll. Föreningen startade därefter ett lag där alla ungdomar oavsett erfarenhet var välkomna att spela.

I en artikel skriver Flensner et al. (2021) att ledarna ser relationsbyggandet som en central del av deras arbete. Ledarna spenderar mycket tid, energi och uppmärksamhet på att bygga relationer med deltagarna. Exempel på hur de bygger relationer är att hälsa på ungdomarna när de kom till aktiviteten, ställa frågor om skolan, familj och intressen, lära sig namnen på deltagarna eller bara sitta och prata med dem. Vidare berättar Flensner et al. (ibid) att många av ledarna var flerspråkiga eller kunde uttryck på flera språk. Detta användes också för att bygga relationer och tillit till deltagarna. Ledarna tog på sig en syskonroll för barnen som var delaktig i aktiviteterna. Denna roll hjälpte deltagarna att ha någon att prata med om det skulle till exempel uppstå en krissituation.

Van der Veken et al. (2020) beskriver att deltagarna i studien upplevde att deras sociala kontakt ökade och att deras sociala nätverk blev större. En deltagare

menade att relationen utvecklas ju mer tiden gick. Något som först började med att enbart vara fotbollskamrater till att senare bli vänner på sociala medier och därefter umgås utanför sporten. Precis som Buser et al. (ibid) uppgav så hjälper delaktighet i en sportförening människor att bygga relationer och skapa vänskaper.

2.1.1 Inkludering istället för integration

Flensner et al. (2021) tar upp hur ledarna i studien påpekar att de arbetar med inkludering istället för integration. Ledarna menar att inkludering handlar om att välkomna in alla som vill oavsett bakgrund och etnicitet medan integration istället ger en föreställning att människor ska anpassa sig till majoritetskulturen. Vidare skriver Flensner, Korp och Lindgren (ibid) att genom att miljön blir inkluderande och att gruppen är mångkulturell så skapas känslan av trygghet hos deltagarna.

Den geografiska platsen är viktigt i relationsbyggandet mellan ungdomar, lyfter Ekholm (2019) i sin studie. Att inte bara ha aktiviteter för en grupp människor i deras närområde, utan istället försöka hitta en plats där flera grupper från olika områden kan träffas och delta i aktiviteten. Ekholm (ibid) beskriver vidare att om aktiviteten äger rum på en plats mellan olika områden gör det att ungdomar från olika socioekonomiska områden och etniska bakgrunder kan träffas, delta och interagera med varandra. Aktiviteter som möjliggör detta mötandet underlättar relationsskapandet mellan ungdomar från olika bostadsområden och bakgrunder. Förutom att hjälpa ungdomar från olika bakgrunder att skapa relationer med varandra så underlättar dessa aktiviteter också att ungdomar skapar relationer samt igenkänner ledarna som har hand om aktiviteterna (Ekholm, 2019). Detta underlättar ledarens framtida arbete då tilliten ökar.

2.2 Exkluderande faktorer

Hertting och Karlefors (2020) belyser i sin artikel hur ledare i föreningar som arbetar med integration känner att det finns faktorer som gör det svårare för människor med utländsk bakgrund att integreras genom sport. En problematisk faktor för integrationsarbetet är att många klubbar fokuserar på det sportsliga. Hertting och Karlefors (ibid) skriver vidare om hur ledare beskriver att barn och unga med utländsk bakgrund till stor del saknar erfarenhet av organiserad fotboll. Eftersom många av ungdomarna är i den åldern där fotbollsklubbar tar emot spelare baserat på deras skicklighet blir det svårare för barnen att konkurrera sig till en plats i laget. Mycket av ungdomsfotbollen idag är baserad på tävling och konkurrens, det vill säga att lagen vill ha in de bästa och skickligaste spelarna för att klubben ska vinna. Detta skapar en exkludering av unga migranter som i många fall inte har den erfarenheten av organiserad fotboll för att kunna konkurrera med spelare som har varit aktiva i flera år.

Vidare redogör Hertting och Karlefors (ibid) även för hur familjens socioekonomiska situation kan bli en exkluderande faktor för arbetet med integration. Ett exempel från studien är hur ledare berättar att de har haft spelare som varit oförsäkrade eftersom deras familjer inte haft möjlighet att betala medlemsavgiften. Ett annat exempel är hur barnen inte haft tillgång till rätt utrustning som bland annat fotbollsskor och har då behövt dela med sina vänner eller syskon. Personer har då fått stå över och turas om att få spela. Hertting och Karlefors (ibid) berättar vidare hur ledare i sportorganisationer har hjälpt deltagarna med detta, bland annat genom att kontakta kommunen för att hjälpa med medlemsavgiften och genom att sponsorer kunnat införskaffa skor till deltagarna som har behövt.

Flensner et al. (2021) betonar hur viktigt det är att inkludera alla människor i aktiviteterna oavsett bakgrund, etnicitet och socioekonomisk situation. Vidare beskrivs det hur ledare i arbetet med integration valt att bortse från de normer och formella regler som finns i just alla olika sporter. Ett exempel är hur barn och unga förväntas komma med rätt utrustning, det vill säga rätt kläder och

skor till sportaktiviteter. Istället har ledare tillåtit samtliga deltagare att ha på sig vad de vill, exempelvis spela fotboll med vanliga vardagsskor. Detta för att undvika att dessa deltagare exkluderas på grund av bristande tillgång på utrustning och istället möjliggöra deras deltagande i aktiviteten. Som Hertting och Karlefors (2020) lyfte fram kan familjens socioekonomiska situation vara en exkluderande faktor. Att inte ha råd med rätt utrustning för aktiviteten kan göra att individer med sämre ekonomisk tillvaro inte kan delta med de resterande deltagarna.

B.B. Alemu et al. (2021) skriver att migrantkvinnor som deltog i spontanfotboll kände att aktiviteten hjälpte de att hitta andra individer som de kan känna gemenskap med. Deltagarna i aktiviteten kunde dela med sig av sina upplevelser av att behöva flytta från sitt hemland och hur det var att vara bosatt i det nya landet. Aktiviteten hjälpte migranterna att hitta stöd hos andra som lever i en liknande situation. Däremot upplevde deltagarna att aktiviteten kunde haft fler deltagare från majoritetssamhället. Deltagarna upplevde att de integrerade med personer men att det bara var migranter som hade liknande bakgrund som dem. För att den sociala integrationen skulle öka behövdes en mer heterogen grupp samt att människor som kommer från det landet också deltar. I många av de integrationsprojekt där sportaktiviteter används är det oftast bara migranter som deltar.

Flensner et al. (2021) lyfte att barn med migrantbakgrund som deltog i fotbollsaktiviteterna i studien ofta fick motta rasistiska kommentarer från motståndarlagets spelare, tränare och föräldrar. Ibland gick det så långt att ledarna valde att ställa in matcherna. Spelarna berättar att det inte bara var kommentarer dem fick uppleva utan också blickar och attityder. Flensner et al. (ibid) berättar vidare att spelarna berättade att föreningen och ledarna var på deras sida när det förekom rasistiska händelser. Ledarna visade detta genom sina handlingar att rasism inte var acceptabelt vilket bidrog till en känsla av trygghet för spelarna gentemot sina ledare och sin förening.

Deltagarna i studien tog däremot upp att de kände en stolthet att deras lag bestod av spelare från många kulturer. Det var inte bara spelare med migrantbakgrund i laget utan också spelarna från det landet de bor i. Flensner et al.(ibid) berättar att föreningen i studien och dess medlemmar är stolta över den mångkultur som finns i klubben och att detta kan fungera som en motstrategi mot rasismen och fördomarna som förekommer mot dem.

2.3 Ledarskapets påverkan

En viktig del i integrationsarbetet i fotboll är ledarna och fotbollstränarna som hjälper barn och ungdomar med utländsk bakgrund. Van der Veken et al. (2020) uppger i sin studie vilka faktorer som är viktiga för ett positivt integrationsarbete i sportföreningar. En faktor som tas upp i artikeln är just ledarna. Van der Veken et al. (ibid) berättar vidare att en konstruktiv relation med tränaren är viktig i hur den sociala integrationen lyckas för individerna. Tränaren blir en positiv förebild för individerna och med sin relation hjälper det dem att känna sig välkomna och inkluderade hos resten av gruppen. Eftersom tränaren är en central person i gruppen är det också tränaren som lättare kan hjälpa resten av laget att skapa en samhörighet. Enligt studien är det därför viktigt för tränaren att vara öppen som person gentemot deltagarna för att kunna bygga tillitsfulla relationer.

Ekholm (2019) betonar vikten av hur ledare och tränare kan hjälpa ungdomar från utsatta områden att skapa positiva sociala relationer. Delaktighet i sport kan hjälpa ungdomarna att skapa positiva förebilder. Ekholm (ibid) beskriver hur ledare och ungdomar skapar en relation genom sportaktiviteten. I många av fallen i studien har ledaren en liknande bakgrund som ungdomarna som deltar. Det kan vara att ledaren har en utländsk bakgrund eller kommer från ett utsatt område. Detta hjälper då ledaren att bli en positiv förebild hos deltagarna där de kan se att det också finns en ljus framtid för dem. Ekholm (ibid) förklarar vidare hur den här relationen sedan fortsätter utanför planen. Att deltagaren har fått respekt för ledaren på fotbollsplanen följer med utanför fotbollsplanen och

in i vardagslivet. Där kan ledaren hjälpa till att influera deltagaren till bättre beslut i sitt liv.

Hertting och Karlefors (2020) skriver att det är av stor betydelse att man kan använda sig av ledare med annan kulturell bakgrund. Ledare som har en annan kulturell bakgrund kan lättare kommunicera med föräldrar och deltagare och de kan lättare känna gemenskap till ledaren.

3. Teori

I detta avsnitt kommer jag presentera mina teoretiska utgångspunkter som används i min studie.

3.1 Socialt kapital

Giddens och Sutton (2013) tar upp ett gammalt talesätt "Det viktiga är inte vad du vet, utan vem du känner". Detta talesätt visar värdet i att ha goda kontakter. Sociologer benämner dessa kontakter för nätverk (ibid). Att ha stort kontaktnät kan gynna en på flera olika sätt, till exempel vid arbetsökande.

Giddens och Sutton (2013) tar upp att en av huvudanledningarna till att människor går med i organisationer och föreningar är för att kunna knyta till sig nya kontakter och därmed öka sitt inflytande. Fördelarna som framkommit genom ett medlemskap i en organisation kallas för socialt kapital. Socialt kapital beskrivs som de kontakter och den sociala kunskapen som gör det möjligt för individer att utöka sitt inflytande och nå sina mål. Socialt kapital omfattar sådant som till exempel en känsla av ömsesidiga förpliktelser och tillförlitlighet, användbara sociala kontakter och kännedom om de normer som styr ett effektivt handlande. Giddens och Sutton (ibid) tar upp exemplet om universitetsstudenter som blir aktiva i studentkåren eller studenttidningen.

Aktiviteten hjälper dem att skapa sociala färdigheter och knyta kontakter som de kommer att ha nytta av efter sin examen.

Giddens och Sutton (ibid) berättar om hur den amerikanske statsvetaren Robert Putnam har gjort en studie i USA om socialt kapital och skiljer mellan två typer. Överbryggande socialt kapital som anses vara utåtriktat och inkluderande, och sammanbindande socialt kapital som inåtvänt och exkluderande. Det överbryggande sociala kapitalet anses förena människor över sociala gränser. Putnam tog bland annat upp exemplet om medborgarrättsrörelsen i USA, som samlade ihop både svarta och vita människor i kampen för jämlika rättigheter. Däremot förstärker det sammanbindande sociala kapitalet exklusiva identiteter och homogena grupper (Giddens & Sutton, ibid). Kyrkans kvinnogrupper och exklusiva golfklubbar är exempel på detta. Fotboll kan på många sätt vara inkluderande men även exkluderande. I föreningar som bedriver fotbollsverksamhet i Sverige går det idag att se detta då många professionella fotbollsföreningar satsar oftast på resultat. De bästa fotbollsspelarna är de som får spela där. Fotbollsspelare med mindre erfarenheter av organiserad fotboll eller språk brukar därför oftast exkluderas.

Giddens och Sutton (ibid) beskriver att personer som är aktiva i en organisation eller förening ofta känner en större tillhörighet och engagemang samt i högre grad kan uppleva att de gör skillnad. Det sociala kapitalet ger personen en känsla av att ingå i ett större sammanhang. I det större sammanhanget ingår också människor som är olika dem själva (ibid)

3.2 Normer

Enligt Baier och Svensson (2018) innebär begreppet norm som ‘intersubjektiva förståelser som utgår aktörers intressen och identiteter, och skapar förväntningar samt föreskriver vilket lämpligt beteende bör vara genom att uttrycka värderingar och definiera rättigheter och skyldigheter’. Normer

kan därför beskrivas som sättet hur en person förväntas uppföra sig och leva i samhället beroende på oskrivna regler, idéer och ideal. Kerstin Svensson (2007) lyfter hur alla i ett samhälle aldrig till fullo har samma normer. I ett samhälle finns det olika normer samtidigt men normer förändras också över tid.

Vidare menar Kerstin Svensson (ibid) att det som anses vara normalt varierar över tid, varför det sociala arbetet också byter fokus under olika perioder. Baier och Svensson (2017) uppger att normer spelar stor roll för den sociala sammanhållningen och att människor som följer normer skapar en tillhörighet till gruppen i samhället. Den sociala sammanhållningen kan förstås som en del av en kultur. Baier och Svensson (ibid) förklarar vidare att när en mindre grupp anpassar sig genom att överta normer och värden från en större grupp så talar vi om assimilering. Nuförtiden används begreppet integration istället för assimilering eftersom begreppet assimilering kopplas till anpassning till andra på ett negativt sätt (ibid).

Integration kan därför betraktas som en normaliseringsprocess. En minoritetsgrupp som till exempel migranter integreras in i gruppen när de har normaliserats eller när de övertar normer och värden från den större gruppen.

3.3 Social exkludering

Petersson och Davidsson (2016) beskriver social exkludering som ett multidimensionellt begrepp som ringar in människor som lever med fenomen som bland annat arbetslöshet, missbruk, invandring och hemlöshet. På grund av dessa fenomen hamnar de personer utanför samhället. En samvarians av dessa fenomen ökar den sociala exkluderingen. Vidare lyfter Petersson och Davidsson (ibid) upp hur vi i Sverige istället brukar använda begreppet utanförskap. I bland annat de politiska debatterna idag kan vi höra mycket om utanförskap när politiker diskuterar utsatta områden och kriminalitet. Mycket av fokuset på forskning idag om människor som anses vara exkluderade eller

utanför kopplas till deras försörjning och sysselsättning (Petersson och Davidsson, *ibid*).

Exkludering kan också skapa nya sociala problem för individen som blir exkluderad. Till exempel kan en person med missbruksproblematik bli uppsagd från sitt arbete vilket gör denne arbetslös. Dessutom kan ungdomar som kommer från familjer med ekonomiska svårigheter bli exkluderade från att delta på en aktivitet. Ett barn med utländsk bakgrund kan även bli exkluderad från sociala sammanhang på grund av språkbrister.

Vidare förklarar Petersson och Davidsson (*ibid*) att social exkludering byggs upp av kategoriseringar och vad samhället ser som avvikande beteende. När människor hamnar i kategorier som anses vara avvikande från resterande del av samhället så skapar individen en självbild som är negativ. Individen får en stämpel som avvikare och detta kan innebära en successiv exkluderingsprocess där individen kan möta negativa reaktioner och sanktioner från personer i individens omgivning. Personer med utländsk bakgrund kan till exempel få ta emot rasistiska kommentarer om den uppvisar brister i språket eller i majoritetskulturen. När man skapar kategoriseringar av vad som anses vara normalt och inte normalt i samhället ökar exkluderingen för människor som anses vara onormala.

4. Metod

I följande avsnitt kommer jag att redogöra för det praktiska förfarandet av min studie. Jag kommer att beröra och motivera mitt val av forskningsstrategi, metod och urval. Genomförandet av intervjuerna, bearbetningen och analysen kommer också att redovisas. Dessutom redogör jag för etiska överväganden och studiens tillförlitlighet.

4.1 Metodologiska överväganden

Bryman (2018) skriver att den kvalitativa forskningen brukar vara mer inriktad på ord än på siffror och är i grova drag induktiv, tolkande och konstruktionistisk. Vidare lyfter Bryman (ibid) att utgångspunkten i en kvalitativ undersökning är deltagarens perspektiv, vad de uppfattar som betydelsefullt och viktigt. Min studie handlar om hur ledare i fotbollsöreningar arbetar för att integrera barn och unga med utländsk bakgrund genom fotboll. Eftersom studien handlar om erfarenhet och resonemang hos fotbollsledare passar den kvalitativa metoden bäst eftersom data kan samlas in om vilka tankar, resonemang och erfarenheter ledarna har använt sig av i arbetet.

4.2 Val av metod

Som metod i studien har jag valt att använda mig av semistrukturerade intervjuer. Semistrukturerade intervjuer handlar om intervjuer där intervjuaren får en uppsättning frågor och där frågornas ordningsföljd varierar (Bryman, 2018). Intervjuaren har också en möjlighet att ställa uppföljningsfrågor i samband med det som uppfattas vara viktiga svar. Ahrne och Svensson (2015) skriver hur intervjuer gör att en på kort tid kan få höra flera personers reflektioner kring ett fenomen i samhället ur deras synvinkel. I den här studien har det varit viktigt att få fram fotbollsledares uppfattning om deras arbete och arbetssätt för att kunna besvara frågeställningarna. Eftersom fotbollsledares reflektioner har varit viktig att få fram i studien har det därför valts en kvalitativ metodansats.

Bryman (2018) berättar att det i kvalitativa intervjuer är önskvärt att låta intervjun röra sig i olika riktningar. Detta eftersom det ger möjlighet till intervjupersonen att uttrycka vad den upplever vara relevant och viktigt för ämnet. Under intervjuerna ville jag därför att ledarna skulle kunna få fram sina tankar och erfarenheter om sitt arbete. Frågorna i en intervju ska vara så öppna som möjligt för att intervjupersonen ska ha en frihet att utforma svaren på sitt egna vis (Bryman 2018). Genom de öppna frågorna får jag som intervjuare

också möjlighet att ställa följdfrågor om jag anknyter till något intervjupersonen säger.

Inför intervjuerna som genomfördes konstruerade jag en intervjuguide (se Bilaga 1). I intervjuguiden finns en kombination av öppna och slutna frågor. Bryman (2018) skriver att med en intervjuguide säkerställs de väsentliga teman för studiens frågeställning behandlas. Intervjuguiden kan ses som en minneslista över frågeställningar som ska beröras i en semistrukturerad intervju. Det avgörande i intervjun är att frågorna möjliggör för forskaren att se hur intervjupersonerna upplever sitt liv och sin värld och att intervjuerna rymmer flexibilitet (Bryman, Ibid).

4.3 Urval

Jag har i studien mestadels använt mig av ett målstyrt urval. Ett målstyrt urval innebär att intervjuaren strategiskt utifrån dennes syfte och frågeställningar väljer ut personerna som ska intervjuas (Bryman 2018). Till en början tog jag kontakt med en av fotbollsledarna som har haft ett nationellt prisat projekt i ett arbete med integration i fotbollen. Jag har sedan använt mig av ett snöbollsurval där intervjupersonerna rekommenderade andra personer i andra föreningar som har haft arbete inom integration genom fotbollen. Jag fick genom rekommendationer kontakt med totalt sex intervjupersoner i olika föreningar runt om i södra Sverige. Hallin & Helin (2018) berättar att ett snöbollsurval är när man börjar intervju en person och att i slutet av intervjun ber intervjupersonen rekommendera någon annan som hen kan tro vara lämplig att intervju. Sedan fortsätter att fråga efter en ny kontakt efter varje intervju. Hallin & Helin (ibid) beskriver hur detta är ett enkelt sätt att komma vidare men också att den första personen blir en garant för att den andra ska tycka att studien är intressant.

Bryman (2018) påpekar att denna form av urvalsmetod underlättar för att hitta en intervjuperson med relevans för forskningsfrågorna. Detta märktes då det

underlättade i fallet av denna uppsats att hitta relevanta intervjupersoner till forskningsfrågorna. Bryman (ibid) berättar att snöbollsurvalet används för att nå fram till en liten grupp personer, där intervjupersonerna föreslår andra deltagare som har erfarenhet eller egenskaper som är relevanta för studien. Personer som är aktiva inom integrationsarbete i föreningslivet kommer ofta i kontakt med varandra på grund av deras arbete och samarbete med varandra. Snöbollsurvalet underlättade också för mig genom att, precis som Hallin & Helin (2018-35) beskriver, blir den första personen blir en garant. Eftersom den första personen blir en garant ökar chansen att snabbare få kontakt med nya intervjupersoner. Förutom att en intervjuperson rekommenderade en ny intervjuperson tog de också kontakt med deltagaren och berättade lite om studien innan vi påbörjade intervjun. Genom snöbollsurvalet kom jag i kontakt med intervjupersoner som genom sitt arbete med integration i sport lärt känna varandra. Urvalet har därför blivit den grupp av ledare som aktivt valt att fokusera på integrationsarbetet genom sport. Fem av sex intervjupersoner hade en utländsk bakgrund och de beskrev att de genom sina tidigare erfarenheter av sporten därför valt att starta olika integrationsarbeten.

Sporten fotboll har valts ut att undersökas i studien av många olika anledningar. Först och främst är det kanske den mest populära sporten men det är också en sport som är väldigt lättillgänglig. Det behövs egentligen inte mer än något att sparka på för att fotboll ska kunna praktiseras. Eftersom fotboll är lättillgängligt underlättar det för människor som har svårigheter att införskaffa material att delta. Populariteten av sporten gör också att människor med utländsk bakgrund är intresserad av att delta i fotbollsaktiviteter.

4.3.1 Intervjupersoner

Sex intervjuer genomfördes med fotbollsledare i fem olika föreningar. Föreningarna är aktiva i olika mellanstora kommuner i södra Sverige. Intervjupersonerna presenteras nedan och presenteras med fiktiva namn för att skydda och inte kränka deras personuppgifter.

Alexander är 32 år gammal och har utländsk bakgrund och har arbetat i flera olika föreningar som ledare. Han höll under flyktingvågen år 2015 ett integrationsprojekt för ensamkommande i flera år, där han startade ett utvecklingslag. I projektet anordnades det träningar och matcher där ensamkommande barn fick erfarenheter kring hur det är att vara i en fotbollsförening.

Beatrice är 29 år gammal och har utländsk bakgrund. Beatrice startade ett damlag i en förening med förhoppning om att hjälpa flera unga tjejer med utländsk bakgrund att börja spela fotboll.

Fredrik är 26 år gammal och är fotbollstränare för ett ungdomslag i en professionell fotbollsförening. Han har arbetat med ungdomar i två år.

Gustav är 33 år gammal och har utländsk bakgrund. Han startade för cirka fyra år sedan en futsalförening och är idag en ledare i föreningen. Han har även över samhällsengagemang där man bland annat spontanträningar med ungdomar i utsatta områden varit en stor del av det.

Saga är 31 år gammal och har utländsk bakgrund. Hon har bedrivit ett integrationsprojekt för en professionell förening och därigenom erbjudit unga tjejer med utländsk bakgrund från utsatta områden fotbollsträningar. Sedan hjälpte hon även de intresserade deltagare att börja spela i en fotbollsförening

Henrik är 33 år gammal och har utländsk bakgrund. Han har startat en idrottsförening som ett integrationsprojekt och idag har föreningen flera projekt som bland annat läxhjälp, julfester och nattvandring.

4.4 Genomförande

Första kontakten med deltagarna innan intervjun togs genom en sms- eller mailkontakt. I den första kontakten förklarades syftet med studien och att intervjun skulle vara mellan 30-50 minuter. Alla intervjuer varade mellan 25-50 minuter då de olika deltagarna hade olika mycket att berätta.

Intervjuerna genomfördes genom telefonsamtal eller i ett fysiskt möte. Fyra av intervjuerna genomfördes fysiskt medan de två andra digitalt. De intervjuer som genomfördes digitalt var på grund av sjukdom eller avstånd. Den ena intervjupersonen hade blivit sjuk medan den andra var tvungen att resa bort på grund av jobb. Innan intervjuerna påbörjades redogjorde jag för studiens syfte och villkoren för intervjupersonens deltagande. Alla intervjupersoner gav samtycke till ljudinspelning av intervju och var medvetna om att jag skulle lyssna på dessa för att kunna transkribera.

De intervjuerna som genomfördes fysiskt var antingen i ett café eller på intervjupersonens arbetsplats. Bryman (2018) berättar hur intervjuaren vid en direkt intervju kan skapa en bra relation genom att använda leenden, ögonkontakt och skapa en avslappnad miljö. Vidare beskriver Bryman (ibid) risken med en alltför bra relation gör att intervjun kan ta för lång tid eller att respondenten kan svara på ett visst sätt för att göra intervjuaren nöjd. Jag upplever att detta inte har varit problem i mina intervjuer utan stämningen under intervjuerna har varit lättsamma och positiva. Inför intervjuerna har möjligheten att skapa en lättsam stämning tillkommit genom att prata om det vardagliga livet innan intervjun påbörjades. Inför intervjuerna som gjordes per telefon förklarades det att tekniska problem kunde orsaka att en skulle kunna bli tvungen att upprepa sig själv. Detta uppkom vid några tillfällen under telefonintervjun och man var tvungen att upprepa det man hade sagt. Därefter kunde intervjuerna fortsätta som vanligt.

4.5 Studiens tillförlitlighet

Bryman (2018) skriver om hur det i den kvantitativa forskningen använder sig av reliabilitet och validitet för att få en bild av kvaliteten av undersökningen. I den kvalitativa forskningen diskuteras det hur relevant dessa begrepp egentligen är för den kvalitativa forskningen. Bryman (ibid) nämner att tillförlitlighet är ett alternativt kriterium för bedömning av en kvalitativ undersökning. I tillförlitlighet finns det fyra delkriterier: trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och möjlighet att styrka och konfirmera. Jag kommer att behandla dessa fyra delkriterier i avsnittet nedan.

4.5.1 Trovärdighet

Innebörden av trovärdighetskriteriet är att det finns flera sociala verkligheter och att det är respondentens sociala verklighet som ska redogöras på ett korrekt sätt (Bryman, 2018). Jag har försökt att uppnå trovärdighet i intervjuerna genom att visa respondenterna att jag har förstått vad de har berättat genom användandet av följdfrågor samt upprepningar av vad de har berättat. Bryman (ibid) beskriver detta som respondentvalidering. Inför och under intervjuerna har jag skapat en relation med respondenterna där vi har kunnat ha ett öppet samtal. Efter intervjuerna har jag också haft kontakt med respondenterna för att säkerställa att det jag skrivit stämmer överens med respondenternas syn på sin sociala verklighet.

4.5.2 Överförbarhet

Kriteriet överförbarhet handlar om hur resultatet i ens studie går att överföra i en annan kontext och då producera liknande resultat även om studierna skulle vara annorlunda (Bryman, 2018). Bryman (ibid) beskriver vidare hur kvalitativa forskare uppmanas att producera fylliga eller täta beskrivningar av detaljer som ingår i kulturen. De fylliga beskrivningarna hjälper andra forskare att bedöma om studiens resultat är överförbart. Då intervjupersonerna i studien berättar om sina enskilda erfarenheter om sitt arbete kan det vara svårt att

producera samma eller liknande resultat, men eftersom att deras arbete har liknande mål det vill säga att förstärka integrationen kan det leda till en ökad överförbarhet hos andra individer som arbetar mot samma.

4.5.3 Pålitlighet

Pålitlighetskriteriet handlar om att studiens forskare redovisar och presenterar studiens alla processer på ett transparent sätt (Bryman, 2018). För att styrka pålitlighet i min studie har jag utförligt redogjort för forskningsprocessens alla delar. Intervjuerna har också spelats in och transkriberats, vilket ökar transparensen i studien.

4.5.4 Möjlighet att styrka och konfirmera

Det sista kriteriet att kunna styrka och konfirmera innebär att forskaren genom förståelse att det inte går att få fullständig objektivitet i samhälllig forskning, försöker i studien agera i god tro och inte medvetet låta personliga värderingar påverka utförandet eller slutsatser i studien (Bryman, 2018). I studien är det därför viktigt att jag som författare reflekterar över mina personliga värderingar samt om min förförståelse för att försäkra objektivitet i studien. För att uppfylla kravet har jag i största möjliga mån haft ett objektivt förhållningssätt under bearbetningen av materialet.

4.6 Bearbetning och Analys

För att analysera den insamlade empirin har jag använt mig av det Bryman (2018) kallar för tematisk analys. Tematisk analys är ett av de vanligaste sätten att analysera kvalitativ data. Metoden går ut på att den insamlade empirin omvandlas till centrala teman och underteman. Bryman (2018) tar upp sex steg som går att använda i en tematisk analys. Det första steget är att läsa igenom materialet forskaren kan bekanta sig med innehållet. De nästa stegen i den tematiska analysen är att koda materialet och sedan utveckla dem till centrala teman och delteman. Slutligen handlar de sista stegen om att forskaren ska

redogöra vilka teman som uppkommit samt redogöra för hur teman har kodats fram (Bryman, Ibid).

Första steget i bearbetningen av empirin var att transkribera alla intervjuer. Transkribering har varit ett tidskrävande moment och med anledning av att det har jag försökt att transkribera så fort som möjligt efter att intervjuerna genomfördes. Bearbetningen av materialet har gjorts när intervjuerna och transkriberingarna har varit klara. Detta för att inte fastna vid teman och missa viktig kunskap som intervjupersonerna har delgett. Efter att transkriberingen blivit klar har jag läst igenom materialet för att bekanta mig med det innan jag påbörjade den initiala kodningen. Under den initiala kodningen höll jag mig så öppen som möjligt med att identifiera teman. Rennstam och Wästerfors (2015) skriver att man vid den initiala kodningen ska vara så öppen som möjligt för att inte gå miste om något nytt. Vid efterföljande kodningen identifierade jag mina centrala teman för studien: sociala nätverk, inkludering, exkluderande faktorer och ledarens roll. Dessa olika teman strök jag under med olika färger för att identifiera dem. Mina teorier valdes efter att de centrala teman identifierats. Teorierna har därför valts ut i syfte att förstå empirin. Efter att de centrala teman har valts ut har jag reducerat det insamlade materialet. Rennstam och Wästerfors (2015: 103-104) berättar att man inte kan återge allt material utan det måste reduceras. Det är viktigt att det reducerade materialet exemplifieras på ett klarläggande och rättvisande sätt. Efter att jag tolkat min empiri specificerade jag mitt syfte och frågeställningar.

4.7 Etik

I studien har jag förhållit mig till Vetenskapsrådets fyra etiska principer. Vetenskapsrådet (2002) skriver att de fyra etiska principerna är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet.

Den första principen är informationskravet (Vetenskapsrådet, 2002).

Informationskravet innebär att forskaren informerar respondenterna om vad undersökningens syfte är och hur undersökningen ska gå till. Detta har jag gjort under kontakten med respondenterna och inför intervjuerna. Vid kontakten har jag bifogat ett informationsbrev där jag har introducerat mig själv samt berättat om undersökningen.

Den andra principen är samtyckeskravet. Samtyckeskravet innebär att forskaren skall inhämta deltagarnas samtycke att delta i studien (Vetenskapsrådet, ibid). Deltagarna har innan intervjuerna samtyckt till att delta i studien. Deltagarna har också fått frågan om det är okej att spela in intervjun, vilket samtliga har givit samtycke till. Jag har också innan, under och efter intervjun, informerat deltagarna att de när som helst kan dra tillbaka sin medverkan.

Den tredje principen är konfidentialitetskravet. Vetenskapsrådet (2002) beskriver att alla uppgifter om personer som deltar i en studie skall ges största möjliga konfidentialitet och att personuppgifter ska förvaras så att obehöriga inte kan ta del av dem. Jag har under studien informerat varje deltagare att det är sekretess och att obehöriga inte kommer ta del av deras personuppgifter. Jag har också förklarat att jag i studien kommer att använda fiktiva namn för att skydda deras anonymitet. Slutligen har jag informerat att jag efter studien kommer att radera inspelningarna och transkriberingarna.

Slutligen är nyttjandekravet den fjärde principen. Nyttjandekravet syftar till att de uppgifter som lämnats in i studien av intervjupersonerna enbart får användas till forskningsstudier (Vetenskapsrådet, Ibid). Uppgifterna som har lämnats i samband med studien får därför inte användas eller lånas ut i icke-vetenskapliga syften. Detta krav uppfylls genom att jag efter att uppsatsen blir godkänd raderar alla uppgifter jag har

5. Resultat & Analys

I följande avsnitt kommer jag att presentera min empiri. Jag kommer analysera den empirin jag har införskaffat genom bland annat min teori och genom tidigare forskning. De fiktiva namnen på intervjupersonerna är: *Alexander, Beatrice, Henrik, Gustav, Saga och Fredrik*.

5.1 Sociala nätverk

Ett tema som flitigt lyftes bland samtliga intervjupersonerna var hur fotbollen som idrott är ett bra sätt för människor att bygga upp gemenskap och skapa relationer. Saga berättade under intervjun:

Det här är bra med fotbollen. Det finns personer som inte känner varandra, genom fotbollen blir de vänner och har mer kontakt med varandra. Jag tycker det är jättebra för jag känner inte alla personer i föreningen heller men jag vet ändå att jag kommit dem nära och jag har kontakt med dem. Det jag tycker är bra med fotbollen, det är att man bygger upp den här gemenskapen. Att det är vi och sen är det alla andra.

Fotbollen kan användas som arena för människor att träffas och att bygga relationer och Saga berättar hur fotbollen underlättar relationsbyggandet. Lagkänslan som skapas när personer tillsammans spelar fotboll hjälper de delaktiga att bygga upp relationer med varandra. Det här hör samman med Ekholms (2019) beskrivningar om hur deltagande i idrottsaktiviteter hjälper ungdomar att bygga relationer mellan varandra. Att det är ett sätt för minoritetsgrupper att träffa och bygga upp relationer med andra minoritetsgrupper. Saga nämner också att personer skapar relationer med andra aktiva i föreningen och inte bara deltagarna i fotbollslaget. Att skapa relationer med andra aktiva i föreningen hör ihop med det Buser et al. (2021) återger om hur delaktighet i föreningslivet anses vara ett bra sätt att bygga sociala relationer och socialt kapital. Utvecklandet av sociala kunskaper och nya sociala nätverk är fördelar med att vara aktiv i en förening precis som Giddens

och Sutton (2013) menar. Genom det nya nätverket och den nya kunskapen som utvecklas under delaktigheten i föreningen återfår ungdomen exempelvis stöd i att komma ut på arbetsmarknaden.

Henrik beskriver också hur fotbollen kan vara en start för en relation men att det är viktigt att den fortsätter byggas utanför sportaktiviteterna.

Det är inte bara själva fotbollsträningen. Det är viktigt att också ha olika aktiviteter både före och efter träning. För liksom att få dem och lära känna varandra på olika plan för annars blir det ju bara fotboll. Men det är viktigt också att lära känna personen. Hur är den innan och efter träning i olika sammanhang. Vi har ju olika event som till exempel läxläsning, sommarkollo och julevent. Då får man ju träffa dem i lite andra miljöer och på så sätt skapar man gemenskap för man har något gemensamt.

Att träffas utanför sportaktiviteter hjälper deltagarna att få en bättre relation, då relationen kan utvecklas utanför aktiviteten (Van der Veken et al., 2020).

Deltagarna skapar band som hjälper dem att skapa större nätverk. Detta kan i sin tur förstås utifrån Giddens och Suttons (2013) resonemang om att det kan bidra till ett ökat socialt kapital. Det ökade sociala kapitalet har fördelar för individen såsom en större känsla av tillhörighet och engagemang. Fotbollen är inte bara ett bra sätt för individer att skapa relationer, det bidrar också till att människor utvecklas. Gustav tar upp några exempel:

Man jobbar inte bara med själva sporten utan man jobbar som ett lag. Det inkluderar då de här som inte kan så mycket, alltså kulturen samt språket och på så sätt kommer de in lättare för det är mycket. De lär sig språket, de lär sig alla värderingar och sånt så det hjälper. Det hjälper ganska mycket i själva träningen och matcher och i klassrummet.

Fotbollen hjälper alltså även migranter att bland annat lära sig språket. Under aktivitet lär sig också deltagarna värderingarna som bland annat föreningen har men också värderingar som finns i samhället. Detta är möjligt utifrån att

föreningar öppnar upp att även för deltagare utan erfarenheter får vara med likt det som Hertting och Karlefors (2020) beskriver i sin studie och hur det var ett sätt att öka inkludering och integration genom att fler personer får delta. Ledarnas roll i att hjälpa deltagarna lära sig språket och värderingar blir viktig utifrån att ungdomarna ser upp till ledaren och har ledaren som förebild. Relationsbyggandet blir därför en viktig aspekt i arbetet med detta som Flensner et al. (2021) ger inblick i. Eftersom att det är ledarnas roll i att lära ut värderingarna som finns är det viktigt att relationen mellan ledarna och deltagarna blir stark. Att normer och värderingar spelar stor roll för den sociala sammanhållningen och att de skapar en tillhörighet i samhället är något som Baier och Svensson (2017) beskriver. Att lära sig språket och värderingarna som deltagare får göra under aktiviteterna kan därför hjälpa dem att känna en tillhörighet i samhället.

5.2 Inkludering

Ett centralt tema som togs upp av intervjupersonerna var inkludering. Intervjupersonerna berättade att barn och ungdomar oavsett bakgrund var välkomna och att deras närvaro gjorde att band oavsett livssituation skapades. Henrik berättade i sin intervju:

Det är en samlingsplats och här kommer det ju barn och ungdomar från alla olika områden. På så sätt skapar man vänner och kontakter och så vidare och vi ser idag ju där i första träningen när man såg liksom så stod några där och några andra där. Några från det landet stod där och några andra från det landet stod där och man skulle inte prata från personer från det andra landet. Men det var ju bortblåst ganska snabbt och nu ser man liksom hur svenskfödda barn tillsammans med utländska barn som man inte pratade mycket med i början helt plötsligt är tigha vänner och umgås. Personer började byta skola för att man ville gå med varandra och det är häftigt att se hur man liksom inkluderat dem på det sättet och att de skapat vänner för livet.

Flensner et al. (2021) bekräftar att det är viktigt att inkludera alla människor i aktiviteten oavsett deras bakgrund, etnicitet och socioekonomiska situation. Att personer från olika bakgrunder möter varandra är en viktig del av integrationsarbetet. B.B. Alemu et al (2021) förklarar att den sociala integrationen ökar när det är en heterogen grupp som möts i aktiviteten. Det är också viktigt att personer från majoritetssamhället också deltar så relationer skapas mellan dem och deltagarna med migrantbakgrund. Henrik berättar hur deltagare med utländsk bakgrund skapat sådana relationer med svenskfödda barn att de har blivit bra vänner. Att vara delaktig i en förening ökar människors sociala kapital. Giddens och Sutton (2013) belyser att det sociala kapitalet ger personer en känsla av att ingå i ett större sammanhang och att i det större sammanhanget ingår människor som är olika dem själva. I föreningslivet kan en därför skapa band med andra personer som man annars inte hade kunnat stöta på. Just det är vad Henrik tar upp och har sett i sin förening. Beatrice är också inne på ett liknande spår:

Ja, men till exempel den här stadsdelen som de här personerna bor i, det är ju väldigt mycket personer med utländsk bakgrund eller som är socioekonomiskt utsatta. Så de andra typerna av människor har de liksom ingen naturlig koppling till. För visst, man går i skolan och man har skolkamrater men oftast är det sådana som har samma bakgrund som en själv. Men fotbollsförening där är det ju många gånger, liksom personer och vuxna från andra stadsdelar och annan typ av bakgrund och det leder liksom till en annan typ av social del i ens liv. För man är ju liksom inne i sin bubbla i den stadsdelen och skolan man går i och sen så i föreningen träffar man andra från andra kulturer, bakgrunder och stadsdelar, vad det nu kan vara. Jag vet att många av de här personerna har fått kompisar som går på andra skolor som de umgås med på fritiden.

Beatrice tar upp problematiken med där människor från samma stadsdel oftast har samma kulturella och socioekonomiska bakgrund. I sitt vardagliga liv kommer de oftast bara i kontakt med människor i samma livssituation. Ekholm (2019) lyfter att platser där flera grupper av människor med olika etniska bakgrunder träffas och interagerar med varandra är något som främjar

integration i samhället. När flera olika grupper får chansen att delta i en aktivitet underlättar det för relationsskapandet och kopplingen mellan dem. Beatrice berättar att fotbollsföreningar hjälper människor att korsa dessa gränser och komma i kontakt med andra människor. Ekholm (ibid) berättar också att sportaktiviteter hjälper deltagarna att skapa formella och informella band mellan varandra. I Beatrice berättelse ser vi att ungdomar från olika stadsdelar och bakgrunder skapar så pass bra band mellan varandra att de umgås på fritiden även fast deras livssituation ser olika ut.

Intervjupersonerna nämnde också hur delaktighet i en aktivitet som fotboll kan hjälpa ungdomar att skapa sociala relationer och hitta positiva umgängeskretsar. Fredrik berättade bland annat:

Jag tror att det har en väldigt stor påverkan, speciellt om du kommer hit väldigt ung. Om du kommer hit och inte kan språket och du inte har några kompisar och så där om du har en fotbollsförening i din stad eller ort kan gå till och ha kul så tror jag det kan påverka väldigt positivt istället för att komma till ett nytt land och ny stad och direkt gå till sämre umgängen eller ja i värsta fall kriminalitet och så där och och där tror jag fotbollen har hjälpt väldigt många och därför är det så viktigt för oss att få en välkomnande eller att vi är välkomnande till alla som kommer och att få dem att tycka det är roligt.

Ekholm (2019) och Buser et al. (2021) tar upp att delaktighet i en sportförening hjälper deltagarna att bygga upp relationer och vänskaper. Fredrik tar upp att delta i en fotbollsförening hjälper utsatta ungdomar som inte kan språket och inte har vänskaper till att hålla sig borta från umgängen som kan leda till sociala problem såsom kriminalitet. Petersson och Davidsson (2016) lyfter att exkludering kan skapa andra och nya sociala problem. Fredrik berättar hur fotbollen därmed kan bli ett sätt för ungdomar att komma bort från det utanförskapet och därmed även minska riskerna för att hamna i nya sociala problem som till exempel kriminalitet. Genom att skapa nya vänskaper genom sitt idrottsutövande, skapar man långvariga och djupare relationer som Ekholm

(2019) belyser. Dessa relationer kan sedan hjälpa en att inte hamna i utanförskapet.

5.3 Exkluderande faktorer

Respondenterna beskriver att det finns många olika svårigheter i arbetet med migranter inom sport. En av de mest framstående svårigheterna i arbetet är den ekonomiska aspekten för deltagarna. Många fotbollsöreningar tar idag medlemsavgift och deltagarna måste dessutom ha rätt utrustning för att kunna få möjlighet att delta. Henrik förklarade hur de arbetar i sin förening mot denna faktorn som exkludering:

Vi har egentligen aldrig haft en medlemsavgift i den här föreningen just på grund av anledningen att vi vill ju inte att barn ska sluta spela fotboll för man inte har råd att köpa ett par fotbollsskor, benskydd eller att man inte betalar medlemsavgift eller att man inte kan betala träningskläder.

Hertting och Karlefors (2020) skriver att familjens socioekonomiska situation blir en exkluderande faktor för arbetet med integration. Familjer som inte har råd att betala medlemsavgifter har därmed oförsäkrade barn. Deltagare kan också inte ha tillgång till bland annat fotbollsskor eller benskydd som behövs under fotbollen. Henrik är verksam i en förening som hjälper deltagarna att få grundläggande förutsättningar detta genom avskaffa medlemsavgiften för att de inte vill att barn ska sluta spela eller lämna föreningen på grund av ekonomiska skäl. Exkludering kan skapa nya sociala problem precis som Petersson och Davidsson (2016) har belyst. Att inte ha råd att delta på fotbollsträningar eller matcher är en orsak till ökade sociala problem för personer utan ekonomiska möjligheter. Alexander berättade också hur föreningen han är aktiv i arbetade emot de ekonomiska problemen som kan uppstå:

Vi sa att ekonomin inte skulle vara en avgörande faktor för vilka som skulle kunna spela. Det var ingen som betalade någonting utan vi betalade bara en

försäkringssumma, så de var alltid försäkrade och sen köpte vi in träningsställ, strumpor, matchställ. Skor och benskydd samlade vi ihop.

Petersson och Davidsson (2016) förklarar att familjens socioekonomiska bakgrund är något som är en vanlig exkluderande faktor. Både Henrik och Alexander nämner att deras föreningar aktivt arbetar med detta för att kunna underlätta för barnen att fortsätta delta i aktiviteterna. De får genom stöd av bland annat kommunen, organisationer och privatpersoner hjälp att betala avgifter till försäkra deltagarna men får också hjälp att fixa rätt utrustning till alla som deltar. Petersson och Davidsson (2016) lyfter att barn och ungdomar från familjer med ekonomiska svårigheter ofta kan bli exkluderade från aktiviteter. Henrik och Alexanders föreningar försöker aktivt arbeta mot exkludering som i vanliga fall uppstått, genom att hjälpa ungdomarna med det ekonomiska som i vanliga fall hade stoppat barnen eller ungdomarna från att delta.

Vidare berättar Alexander i sin intervju att under aktiviteterna var det viktigt att anpassa nivån på träningarna:

Men framförallt är det att anpassa nivån så det inte är för högt och inte för lågt men även dela upp det så att de liksom inte hämmar det sportsliga.

Hertting och Karlefors (2020) berättar även att bristen på erfarenhet av organiserad fotboll kan vara en exkluderande faktor. Mycket av ungdomsfotbollen idag handlar om skicklighet och unga migranter som inte har den erfarenheten har det svårt att konkurrera med andra barn. Många unga barn kan därför ha svårt att komma in i sportaktiviteter på grund av att de behöver börja på en nivå som är alldeles för hög för dem. Genom att anpassa nivån på träningarna försöker föreningen skapa en balans i svårighetsgraden för att den både ska vara inkluderande och lärorik. Inkluderande blir aktiviteten genom att deltagare med mindre erfarenhet kan fortsätta delta i sporten och lära sig grunderna utan att känna att det blir för svårt. En för låg nivå kan hämma

den sportsliga utvecklingen för deltagarna men också få dem att tycka att aktiviteten inte är tillräckligt stimulerande.

Flensner, Korp och Lindgren (2021) skriver att det förekommer att motståndarspelare, tränare och föräldrar ofta sa rasistiska kommentarer till migranter under matcher. Rasistiska attityder under aktiviteterna var ett vanligt förekommande problem som nämndes av samtliga intervjupersoner. Fredrik berättar om sina erfarenheter av rasism under matcher:

När det händer så är det ofta föräldrar som säger dumma grejer och spelare från klubbar där det är väldigt lite utländskt påbrå. Man har fått höra massa ord och sånt där och där känner jag att jag har gjort mitt, att verkligen försöka se till och att säga till tränaren till exempel i det laget att det inte är okej och där får man väldigt olika svar.

Som spelare kan rasistiska kommentarer få en att känna sig exkluderad, att en inte är välkommen att delta i sporten. Därför är det viktigt att som ledare och förening visar att det inte är okej. Flensner, Korp och Lindgren (ibid) tar upp att deltagarna beskriver att föreningen och ledarna varit på deras sida när de har fått ta emot rasistiska kommentarer. Detta fick deltagarna att känna en trygghet hos ledarna och föreningen. Fredrik berättar hur han försöker göra sitt bästa och säga ifrån mot exempelvis motståndarlagets tränare. Henrik beskriver hur föreningen han är aktiv i arbetar gentemot rasism som är ett återkommande problem i sportaktiviteter:

Vi försöker hela tiden. Det är ju svårt, vi kan ju inte ändra personen. Däremot så brukar vi alltid säga så här, det goda slår det onda och genom våra insatser som vi gör i samhället på olika sätt så försöker vi liksom ändå visa att det är ingenting som bryter ner oss. Vi kommer bara starkare ur detta och vi kommer fortsätta att göra de här sakerna som vi gör för människorna runt omkring. De här människorna som kan säga de här sakerna, deras mormor och morfar kanske deltar i våra event, vem vet. På så sätt så har det faktiskt hänt också att människor som har uttryckt sig illa har kommit i efterhand och bett om ursäkt

och liksom någonstans insett att ja, men ni gör ändå väldigt fantastiska grejer. Det ska inte behöva vara på den nivån, men det räcker att man ändrar en eller två så är det mycket vunnet.

Att möta de rasistiska attityderna kan vara svårt för många individer. Henrik uppger att de i sin förening låter sitt arbete tala om hur de är som människor. Detta för att motbevisa de fördomar som finns hos människorna som dömer dem. Flensner et al. (2021) skriver om hur föreningar bemöter rasismen som de utsätts för med en stolthet över sin förening och deras mångkulturalitet. Henrik betonar hur deras förening visar en stolthet över det arbete som föreningen gör för civilsamhället och att det har fått människor att komma och be om ursäkt över saker de har gjort eller sagt gentemot föreningen. Henrik beskriver hur föreningen inte bara jobbar på individnivå utan försöker även genom dessa insatser påverka samhället i stort. Insatserna som de har, som bland annat julfester och läxhjälp, hjälper att skapa ett inkluderande klimat och påverkar också normerna utanför föreningen.

Beatrice berättar att rasistiska kommentarer och attityder inte bara förekommer från motståndare utan kan även dyka upp inom föreningen:

Jag har fått ha långa samtal med många tränare, många mailväxlingar. Vi hade en utbildningsdag. En del av utbildningen var just det här med fördomar och inkludering och integration och jag ska inte säga att de är uttalade rasister, för det kan jag inte sätta en stämpel på. Men många är främlingsfientliga, egentligen i grunden tror jag de är rädda för förändringar. Rädda för det nya. Mycket handlar om att ja, men hur ska det gå med det här. Laget har ju hållit ihop sedan de var sex år och ja, men vi kan ju inte och det är ju svårt att förklara. Men föräldrar måste ställa upp och pappan har inte körkort och nu har den kommit med gympaskor istället för fotbollsskor. Istället för att liksom OK här har vi en person som vill spela fotboll.

När ledare i föreningen inte stödjer inkluderingen av alla, oavsett bakgrund, brister förtroendet och relationen till föreningen. När främlingsfientligheten

finns i en förening är det viktigt att motarbeta detta för att förtroende och relationen med alla delaktiga fortsätter att finnas. Föreningens normer och värderingar speglas av hur deras ledare och deltagare uppför sig. Baier och Svensson (2018) lyfter att normer kan tolkas vara det sättet hur en person förväntas uppföra sig. Om deltagare i föreningen uppför sig på ett sådant sätt som skrämmer iväg en grupp människor från att gå med i föreningen är det därför viktigt att försöka motarbeta detta. Beatrice tar upp olika exempel på vad ledare kan tycka och just att detta tankesätt bidrar till att förtroendet kan brista och påverka relationerna i föreningen. För att försöka motverka detta har föreningen haft utbildningsdagar. Beatrice förklarar vidare:

De svåraste utmaningarna är nog förståelsen för varandra och olikheterna. Många gånger är olikheter bra men det kan också vara dåligt. Men jag tror så här att man kan komma till rätta eller man kan liksom få nytta av olikheter om man har förståelse för varandra och jag tror att många gånger har man mycket fördomar och man tror sig någonting om olikheter och man vågar inte prata om det. Man vågar inte fråga, men man börjar ju agera utefter sin egen uppfattning och det är egentligen från båda sidor då pratar vi om både de som har utländska bakgrunder som vill komma in men också de som är i föreningen innan man tror sig veta något om den andra sidan.

Förståelsen om varandra och olikheterna som finns är vad Beatrice anser är det som gör att exkluderingen växer och rädslan som finns inte bara gentemot deltagare med utländsk bakgrund men också deltagare med svensk bakgrund. Beatrice påpekar att fördomarna finns på båda sidorna och att alla måste skapa sig en förståelse om varandra innan man börjar agera efter sin uppfattning. Precis som Flensner et al. (2021) lyfter i sin studie är det viktigt för ledarna och föreningen att ta ställning mot rasism för att skapa en trygghet och en inkluderande miljö för deltagarna med utländsk bakgrund. Beatrice tar just upp att fördomar finns hos alla och att man inte vågar ta upp det. Föreningar får i dagsläget bemöta sådana problem från alla håll. Externt från publik, spelare och ledare från andra föreningar men även internt från egna ledare och spelare.

Sådana problem kan skapa splittringar i föreningen och leda till bristande förtroende för deltagare.

5.4 Ledarens roll

En viktig del av integrationsarbetet som föreningarna håller i är just ledarnas roll. Ledarna kan se sitt arbete på olika sätt och kan ta olika roller beroende på vad de tycker är bäst i arbetet. Saga beskriver sin roll på följande sätt:

Jag vill att tjejerna ska må bra för jag är där för deras skull, så om det är någonting kommer de fram till mig och berättar. Jag är intresserad, för jag vet att det fanns många tjejer som i början inte öppnade upp sig. Men nu har de vågat öppna upp sig för mig och de berättar allt för mig för de vet att jag är en trygg person för dem.

Saga har tagit en roll där hon visar sitt intresse för individerna som deltar. Som ledare är det betydelsefullt att kunna vara tillgänglig och ha en öppen och bra relation med deltagarna. Van der Veken et al. (2020) lyfter fram i sin artikel att det är viktigt för ledaren att vara öppen som person. Detta är för att ledaren är en central person i gruppen och är den som bidrar till ökad samhörighet och hjälper deltagarna att känna sig inkluderande och välkomna av den resterande delen av gruppen.

Att just skapa relationer med deltagarna är en viktig del av arbetet som ledarna i aktiviteterna gör. Alexander förklarar hur han skapar relationer med deltagarna:

Man liksom talar med dem vid namn, man tittar på dem, man skriver, man pratar när det är träning och umgås och skapar lite roliga aktiviteter innan eller efter träning.

Att vara uppmärksam och lära sig namnen på deltagarna är exempel på småsaker man kan göra för att bygga en personlig relation. Flensner et al. (2021) skriver att ledare som tar sig tiden att lära sig allas namn och hälsa på

deltagarna är ett sätt att främja relationsbyggandet. Det är viktigt att vara medveten om att processen kan ta tid men man får inte glömma det vardagliga. Som ledare behöver man vara tillgänglig för deltagarna oavsett vad det är som gäller. Att man som ledare ska kunna prata om vad som helst med dem och kunna umgås och framförallt ha roligt tillsammans.

Ett annat sätt ledare kan arbeta med deltagarna är att visa vad för slags värderingar och normer som gäller. Att man som ledare är den personen som visar deltagarna vad det är som gäller. Gustav berättade om sina åsikter om ledarens roll:

Att hela tiden vara tydlig i vad man vill och vad föreningen vill och hur man uppträder på och utanför plan. Man pratar också mycket om värderingar som ändå speglar samhället i Sverige.

Hur en ska uppträda på och utanför plan är någonting som sportföreningar aktivt arbetar med. Oftast speglar dessa värderingar de värderingarna som gäller i samhället. Delaktighet i sporten kan hjälpa ungdomar att skapa nya positiva förebilder är något som både Van der Veken et al. (2020) och Ekholm (2019) lyfter. Ledarna för gruppen blir de positiva förebilderna och det är också dem som genom sitt agerande och sina värderingar också hjälper och visar deltagarna hur det ska vara. Som ledare visar de upp vilka värderingar både föreningen har men också samhället i sig.

Rollen som ledare innehåller ett stort ansvar genom att vara välkomnande gentemot alla som kommer för att delta. Man har som ledare därför ett stort ansvar i gruppen. Fredrik tog upp sin åsikt om ledarens ansvar:

Vi som tränare måste agera som att alla är lika och att alla är lika mycket värda. Att inte göra en stor grej av att man har olika bakgrunder eller etniciteter, utan att man bara agerar som vanligt med alla och sen så tror jag att det är viktigt att man är medveten om att det finns olikheter.

Att vara välkomnande och visa för gruppen att alla är lika mycket värda är en viktig del av ledarnas arbete. Det är viktigt med koppling till vad Flensner et al. (2021) tog upp om att ledarna arbetar för inkludering i sitt arbete genom att välkomna in alla oavsett bakgrund, etnicitet eller religion. I arbetet som ledare är det viktigt att vara inkluderande för det skapar en trygghet hos gruppen. Van der Veken et al. (2020) berättar att ledaren är en förebild för gruppen och att det därför är viktigt att ledaren är välkomnande och inkluderande. Detta medför att deltagarna känner sig trygga och inkluderade med resterande del av gruppen.

6. Diskussion

I detta avslutande avsnitt kommer jag att diskutera och sammanfatta mitt resultat i förhållande till mitt syfte och mina frågeställningar. Därefter kommer jag att lyfta fram nya förslag om fortsatt forskning som har dykt upp under genomförandet av studien. Studiens syfte var att undersöka hur föreningsliv inom fotboll kan användas som hjälpmedel i integrationsarbete samt vilka utmaningar det finns. Mina frågeställningar kommer att utgöra underrubriker.

6.1 På vilket sätt gör fotbollens positiva sidor sporten särskilt användbar inom integrationsarbete?

Den första frågeställningen handlar om vilka positiva egenskaper det finns i fotboll som kan användas i arbetet med integration. Det framkom av intervjupersonerna att fotbollen har många egenskaper som hjälper människor att komma närmare varandra. Fotboll är en mötesplats där människor från olika bakgrunder får möjlighet att träffas. Att vara delaktig i en fotbollsförening ger personer därmed en chans att träffa andra olika människor som de annars kanske inte hade haft möjlighet att träffa. I dagens samhälle är det allt vanligare att ha kontakt med personer i ens närområde. Till exempel så går en i skola med personer som bor i ens bostadsområde och det är dem man träffar innan

och efter skolan. Fotbollen skapar en möjlighet att träffa människor utanför ens kontaktnät. Människor från olika bostadsområden och bakgrunder träffas och utövar sporten ihop vilket ger dem möjlighet att skapa kontakt och relationer med varandra. Relationerna som skapas under fotbollsaktiviteten hjälper sedan personer att få kontakt utanför, i det privata livet. Människor från olika bakgrunder och bostadsområden börjar att umgås i det privata livet. Intervjupersoner ger exempel på hur ungdomar byter skola för att kunna träffa sina nya vänner. Den kontakt som finns i fotbollen hjälper också barn med utländsk bakgrund att lättare lära sig språket och de normer och värderingar som finns i samhället. Idrottsföreningar och dess ledare brukar oftast spegla de normer och värderingar som finns i samhället. Att vara aktiv i en förening underlättar därför för personer att lära sig normer och värderingar som finns i samhället.

Sammantaget kan man dra slutsatsen att fotboll har många egenskaper som underlättar för ett integrationsarbete. Framförallt hjälper fotbollen människor att känna samhörighet och gemenskap. Med fotbollen som grund utvecklas relationer och vänskap, över både sociala och kulturella gränser. Fotbollen är också ett universellt språk som alla kan förstå, oavsett språk eller härkomst. Fotboll och fotbolls-föreningar bidrar till mötesplatser där människor med olika bakgrund träffas. Detta bidrar till långsiktiga och hållbara relationer, där det även finns utrymme för kulturellt utbyte och förståelse.

6.2 Vad har ledaren för roll i arbetet med integration i föreningen?

Under intervjuerna framkommer det att fotbollsledare har en betydelsefull och central roll i arbetet med integration. Ledarna innehar inte bara rollen som fotbollstränare där de finns till för att utveckla spelarna som fotbollsspelare. De ser sig även som förebilder på ett privat plan för ungdomarna. Det kan göra att ungdomarnas självkänsla och självförtroende stärks, vilket i sin tur kan leda till ökad delaktighet i samhället. Intervjupersonerna berättar att det är viktigt att skapa och ha en bra relation med deltagarna i aktiviteten. Detta för att

relationerna ska präglas av tillit. För att tillitsfulla relationer ska byggas upp har intervjupersonerna berättat att de bland annat försökt använda knep som att alltid hälsa på deltagarna och att försöka lära sig namnen på dem. Dessa små knep underlättar relationsbyggandet och gör det lättare för relationen mellan dem att bli personlig. Vidare har intervjupersonerna också beskrivit att det är viktigt som ledare att vara välkomnande och visa att alla är lika mycket värda. Stämningen i gruppen ska leda till att främja respekt och ledaren måste visa att diskriminering och mobbning inte tolereras. Att vara välkomnande som ledare underlättar för individer att känna sig inkluderande i gruppen. En intervjuperson tog upp att man som ledare inte ska göra en stor grej av att deltagarna har till exempel olika etniciteter. Att det är viktigt att inte göra en stor grej av att människor är olika. Ledare som visar att det inte är betydelsefullt att människor är olika hjälper resten av gruppen att få samma tankesätt vilket gör att stämningen i gruppen blir mer inkluderande.

6.3 Vilka utmaningar möter fotbollsledare i arbetet med barn och unga med utländsk bakgrund i fotbollsföreningar?

Resultatet på den sista frågeställningen visar att ledarna uttrycker att det finns många utmaningar i integrationsarbetet med fotboll. Ledarna berättade att många av barnens familjer lever med ekonomiska svårigheter. I många av fallen har därför barnen inte råd att betala medlemsavgift eller köpa utrustning såsom skor och benskydd. För att alla barn ska kunna delta behöver föreningarna och ledare därför hitta sätt att kringgå detta. En av intervjupersonerna berättar hur förening han arbetar i aldrig haft en medlemsavgift för att de inte vill att barnen ska sluta spela fotboll på grund av familjens ekonomi. Vidare berättar en annan av intervjupersonerna att de köpte in allt material så att deltagarna inte skulle bli exkluderade från deras aktiviteter. Ekonomin är oftast en svårighet som exkluderar många barn från aktiviteter.

En annan stor utmaning som framkom av ledarna var rasistiska kommentarer och attityder som deltagarna fick ta emot under aktiviteterna. Under matcher mot andra lag så kunde motståndarnas spelare, tränare och föräldrar uttrycka rasistiska kommentarer mot spelare med utländsk bakgrund. En intervjuperson berättar att det oftast var lag där antal spelare med utländsk påbrå var liten. Men rasismen kommer inte bara utifrån utan också från personer i ens egen förening. Delaktiga i ens egen förening kan visa främlingsfientlighet genom att känna en osäkerhet och rädsla att ta emot ungdomar med utländsk bakgrund. Intervjupersoner beskrev att det var viktigt att ta ställning emot kommentarerna för att få sina spelare att känna sig trygga. I vissa fall slutade det med att personerna som uttryckte sig illa kom tillbaka och bad om ursäkt. När det gäller ens egen förening så berättade en intervjuperson att de började ha utbildningsdagar om inkludering, integration och fördomar för ledare.

Det kom också fram att förståelsen för varandra och olikheter i ett lag var en utmaning. Att spelare oavsett bakgrund och etnicitet hade förutfattade meningarna om varandra och inte vågade fråga varandra utan började agera efter sina fördomar. I det arbetet är det viktigt för ledarna att hjälpa alla deltagare att skapa förståelse för varandra samt att vara vägledande för deltagarna att öppna upp sig själva för resterande del av gruppen.

6.4 Vidare forskning

Jag har i studien valt att fokusera på ledarens perspektiv över hur fotboll kan gynna integrationsarbetet. Under studiens gång och framförallt under tiden jag samlade in tidigare forskning märkte jag av en avsaknad av information där man får följa ungdomar med utländsk bakgrund där sociala problem har ökat för dem.. Jag har under mina verksamma år inom idrott märkt av flera talangfulla fotbollsspelare som har varit aktiva i föreningar, som senare i livet blivit inblandade i kriminalitet. Forskning gällande vad som leder till att unga talangfulla fotbollsspelare blandas in i kriminalitet är något jag tycker hade

varit intressant och lärorikt, men framförallt viktigt för att kunna arbeta vidare med förebyggande insatser.

7. Referenslista

Alemu, Brehanu. Betelihem; Vehmas, Hanna & Nagel, Siegfried (2021) Social integration of Ethiopian and Eritrean women in Switzerland through informal sport settings. *European journal for sport and society*, 18 (4): 365-384.

Ahrne, Göran & Svensson, Peter (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber.

Baier, Matthias & Svensson, Måns (2018). *Om normer*. Lund: Studentlitteratur AB.

Buser, Matthias; Zwahlen, A. Jenny; Schlesinger, Todd & Nagel, Siegfried (2021). Social integration of people with a migrant background in Swiss sport clubs: A cross-level analysis. *International review for the Sociology of sport*, 57 (4): 597-617.

Bryman, Alan (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber.

De Haas, Hein; Miller, Mark & Castles Stephen (2020) *The Age of Migration : International Population Movements in the Modern World*. Sixth edition. The Guilford Press

Ekholm, David (2019). Sport as a means of governing social integration: discourses on bridging and bonding social relations. *Sociology of sport journal*, 36 (2): 152-161.

Flensner, K. Karin; Korp, Peter & Lindgren, Eva-Carin (2021). Integration into and through sports? Sport-activities for migrant children and youths. *European journal for sport and society*, 18 (1): 64-81.

Giddens, Anthony & Sutton W. Philip (2013). *Sociologi*, Lund: Studentlitteratur AB.

Hallin, Anette & Helin, Jenny (2018). *Intervjuer*. Lund: Studentlitteratur AB.

Hertting, Krister & Karlefors, Inger (2021) ‘‘We can’t get stuck in old ways’’: Swedish sports club’s integration efforts with children and youth in migration. *Physical culture and sport. Studies and research*, 92: 32-42.

Koser, Khalid (2016) *International Migration. A very short introduction*. Oxford university press.

Laureus (2021) *Sport’s voice is being heard around the world, says Sebastian Coe*
<https://www.laureus.com/news/sports-voice-is-being-heard-around-the-world-says-sebastian-coe> [Hämtat 2024-07-13]

NE (u.å). Integration:
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/integration> [Hämtat 2024-08-28]

Petersson, Frida & Davidsson, Tobias (2016). *Social exkludering - perspektiv, process, problemkonstruktion*. Lund: Studentlitteratur AB.

Riksidrottsförbundet (2023) *Idrottsrörelsen i siffror*

<https://www.rf.se/download/18.67b31cb1900fce75ded40c/1718293454476/2023%20Idrotten%20i%20siffror%20-%20RF.pdf> [Hämtad 2024-07-14]

Rennstam, Jens & Wästerfors, David (2015). *Från stoff till studie: om analysarbete i kvalitativ forskning*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Statistiska Centralbyrån (2024) *Utrikes födda i Sverige*

<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/utrikes-fodda-i-sverige/> [Hämtad 2024-07-14]

Stockholms Fotbollförbund (2024) *Info om Stockholms FF*

<https://www.stff.se/om-oss/media/info-om-stockholms-ff/> [Hämtad 2024-07-15]

Svensson, Kerstin (2007). *Normer och normalitet i socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur AB.

Van der Veken, Karen; Lauwerier, Emelien & Willems, Sara (2020) "To mean something to someone": sport-for-development as a lever for social inclusion. *International journal for equity in health*, 19

Vetenskapsrådet (2002) *Forskningsetiska principer inom*

humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning. Stockholm: Vetenskapsrådet.

8. Bilagor

8.1 Intervjufrågor

- Hur gammal är du - Vilken förening är du aktiv i - Hur länge har du varit aktiv i föreningen - Vilken roll har du i föreningen - Vilka/vilken målgrupp arbetar du med - Hur kommer barn/ungdomar i kontakt med föreningen, uppsökande arbete?

1. Vad upplever du är de vanligaste orsakerna till att personer börjar spela i fotboll i föreningen? Vad upplever du är vanliga orsaker till att personer slutar spela fotboll?

2. Tycker du att fotbollen har en mer betydande roll i samhället än bara det sportsliga? Om ja, vad för roller har fotbollen i samhället?

3. Hur upplever du att fotbollen kan påverka integrationsarbetet?

4. På vilka olika sätt kan du som tränare främja en inkluderande miljö för deltagarna på fotbollen?

5. Har du som tränare upplevt fördomar och/eller rasistiska attityder mot barn och unga med utländsk bakgrund från andra deltagare, tränare eller vuxna till barn? Isåfall hur har du som tränare, samt hur har föreningen arbetat för att motverka detta.

6. Upplever du att fotbollen ökar social inkludering och nya sociala kontaktnät för barn och unga med utländsk bakgrund? Om ja, På vilket sätt?

7. Vilka är de svåraste utmaningarna i arbetet med social integration i fotbollen?

8. Har du upplevt någon utveckling förutom det sportsliga hos barnen och ungdomarna?

9. Hur arbetar din förening med integration? Vilka resurser samt begränsningar finns det?

10. Vad kan föreningar göra för att underlätta för integrationsarbetet med barn och unga med en utländsk bakgrund?

8.2 Informationsbrev

Hej! Jag heter Ali Ucar och är socionomstudent vid Lunds Universitet. Jag håller just nu på att skriva mitt examensarbete om integration genom fotboll. Jag vill gärna intervjua dig för att ta del av dina erfarenheter. Intervjun kommer att ta cirka trettio till femtio minuter. Jag vill informera att medverkan är helt frivillig och att du har rätten att avbryta intervjun när du vill. Din medverkan kommer också att vara anonym. Jag önskar att få spela in intervjun för att underlätta arbetet. Ljudfilen kommer att raderas så fort jag har fått godkänt på arbetet.

Jag hade uppskattat och vore glad och tacksam ifall du hade tid och möjlighet att medverka på arbetet. Om du har möjlighet går det bra att kontakta mig på telefonnummer: 076-101 25 57 eller på mailadressen

al1502uc-s@student.lu.se.

Med vänliga hälsningar,

Ali Ucar

Socionomprogrammet

Lunds Universitet